

**NACIONALINĖS ŠVIETIMO AGENTŪROS
DIREKTORIAUS
ĮSAKYMAS**

**DĖL VISUOMENINIO UGDYMO DALYKŲ VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ
PIRMOSIOS DALIES NUOTOLINIŲ ELEKTRONINIŲ VYKDYMO INSTRUKCIJŲ
PATVIRTINIMO**

**2025 m. balandžio 3 d. Nr. VK-322
Vilnius**

(TAR, 2025 04 03, Identifikacinis kodas 2025-05830)

Vadovaudamasis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 41.3 papunkčiu, tvirtinu pridedamas:

1. Ekonomikos ir verslumo valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukciją;
2. Filosofijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukciją;
3. Geografijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukciją;
4. Istorijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukciją.

Direktorius

SIMONAS ŠABANOVAS

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. VK-322

**EKONOMIKOS IR VERSLUMO VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS
DALIES NUOTOLINIO ELEKTRONINIO VYKDYMO INSTRUKCIJA**

1. Ekonomikos ir verslumo valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato ekonomikos ir verslumo valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies (toliau – ekonomikos ir verslumo VBE pirmoji dalis) nuotolinio elektroninio vykdymo datą ir laiką, ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies medžiagą, ekonomikos ir verslumo VBE pirmajai daliai reikalingas priemonės, ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmąją dalį kandidatai laiko III gimnazijos klasėje.

4. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 9 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies medžiaga:

5.1. kandidatui:

5.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) iš Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.1.2. ne vėliau kaip prieš 48 val. iki ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiamas laikas, kada jo ekonomikos ir verslumo VBE pirmojoje dalyje naudojamo kompiuterio atitiktis nustatytiems reikalavimams bus tikrinama nuotoliniu būdu;

5.1.3. ne anksčiau kaip prieš 1 val. iki ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiami prisijungimo duomenys (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis), kad nustatytu laiku pradėtų jungtis prie užduočių atlikimo sistemos, perskaitytų nurodymus ir

pasirengtų atlikti užduotis vykdymo instrukcijoje nurodytu laiku. Jeigu užduočių atlikimo metu sistema nustotų reaguoti į komandas, rekomenduojama atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo;

5.1.4. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą, adresas. Prie kompiuterio esantiems vykdytojams kandidatas turi būti matomas ir girdimas;

5.2. vykdytojai:

5.2.1. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS);

5.2.2. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos adresas.

6. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmajai daliai vykdyti reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienam kandidatui ir vykdytojui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.1.1. jei yra naudojamas belaidžiu ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“);

6.1.2. kandidatų kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.1.3. kandidatų kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.1.4. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent vienos iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.1.5. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.1.6. turi būti užtikrinamas kompiuterių veikimas viso ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, turi būti prijungtas į srovės šaltinį);

6.1.7. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę ir klaviatūrą;

6.1.8. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

6.2. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant ekonomikos ir verslumo VBE pirmajai daliai. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduoties atlikimo sistema (kompiuteriuose negali būti failų ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies tematika).

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

7.1. rašiklis;

7.2. skaičiuotuvas be tekstinės atminties;

7.3. tušti A4 formato popieriaus lapai užrašams;

7.4. Visuomeninio ugdymo dalykų valstybinių brandos egzaminų užduočių aprašo 1 priedas.

8. Mokyklos direktoriaus paskirtas asmuo:

8.1. ne vėliau kaip 10 dienų iki ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies sudaro grafiką, kada ir koku būdu bus tikrinamos kandidatų kompiuterių atitiktys instrukcijos 6.1 papunktyje nustatytiems reikalavimams, su grafiku supažindina ekonomikos ir verslumo VBE pirmąją dalį atliksiančius kandidatus ir informuoja, kad šie kandidatai turi pateikti sutikimus kompiuteriams patikrinti, įvardija, kad nepateikus sutikimo ir (ar) nesudarius sąlygų patikrinti kompiuterio nuotoliniu būdu nebus sudaromos sąlygos ekonomikos ir verslumo VBE pirmąją dalį atlikti nuotoliniu elektroniniu būdu;

8.2. iš kandidatų, kurie ekonomikos ir verslumo VBE pirmąją dalį atliks nuotoliniu elektroniniu būdu, gauna raštiškus sutikimus patikrinti jų naudojamų asmeninių kompiuterių atitiktis;

8.3. ne vėliau kaip prieš 24 val. iki ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies pradžios kartu su informatikos specialistu ar informatikos mokytoju patikrina kandidatų paruoštus kompiuterius, jų programinės įrangos veikimo kokybę, apie tai surašo vykdymo grupės kiekvieno kandidato kompiuterio ir programinės įrangos atitiktis instrukcijos 6.1 papunktyje nustatytiems reikalavimams aktus, juos pasirašo ir perduoda atitinkamos vykdymo grupės vykdytojui;

8.4. sudaro kandidatų ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo dienos prisijungimo grafiką prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, kuriuo metu kandidatas parodys vykdytojui dokumentus, savo darbo vietą, instrukcijos 7 punkte nurodytas numatomas naudoti priemonės.

9. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo eiga:

9.1.	Iki 9 val. (Iki 13 val.)	9.1.1. Vykdytojas (arba mokyklos direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo), gavęs kompiuterius tikrinančio asmens aktą apie kandidatų kompiuterių atitiktis reikalavimams, į jų elektroninius paštus išsiunčia: 9.1.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos duomenis (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis); 9.1.1.2. prisijungimo adresą prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą.
------	-----------------------------	---

9.2.	Iki 9 val. (Iki 13 val.)	9.2.1. Kandidatas: 9.2.1.1. atsisėda prie kompiuterio (kandidato eilės numeris yra jo eilės numeris vykdymo protokole). Prie kompiuterio esančiam vykdytoji (-ams) kandidatas turi būti matomas ir girdimas; 9.2.1.2. prisistato vykdytoji parodydamas per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą; 9.2.1.3. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo patalpą, kurioje planuoja atlikti ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.1.4. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo darbo vietą (stalo paviršių, pasirengtas priemonės, skaičiuotuvą), leisdamas vykdytoji įsitikinti, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus. 9.2.2. Vykdytojas: 9.2.2.1 gautais prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenimis (prisijungimo adresu, prisijungimo vardu ir slaptažodžiu) susijungia su priskirtais kandidatais; 9.2.2.2. patikrina, ar prie kompiuterio esantys kandidatai yra matomi ir girdimi; 9.2.2.3. pradeda daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.2.2.4. patikrina kandidatų tapatybę, pamatydamas per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą kandidatų asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimus; 9.2.2.5. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina patalpas, kuriose kandidatai planuoja atlikti ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.2.6. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina kandidatų darbo vietas (stalo paviršių, pasirengtas priemonės, skaičiuotuvus) ir įsitikina, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus; 9.2.2.7. pasako ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies trukmę; 9.2.2.8. pakviečia prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, patikrinant, ar sistema veikia, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; 9.2.2.9. pakviečia perskaityti nurodymus ir pasirengti atlikti užduotis tik paskelbus ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies pradžią; 9.2.2.10. esant būtinybei, padeda kandidatui prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos.
9.3.	9 val. (13 val.)	Vykdytojas skelbia ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies pradžią.
9.4.	9–10.30 val. (13–14.30 val.)	Kandidatai atlieka ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies užduotis. Kandidatas, pavėlavęs į ekonomikos ir verslumo VBE pirmąją dalį, neįleidžiamas. Vykdytojai vykdymo protokole fiksuoja ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies eigos faktus ar pažeidimus (jeigu jų buvo). Kandidatai, baigę ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies darbą anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtuką „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytoji ir atsijungia iš pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.5.	10 val. (14 val.)	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies pabaigos liko 30 min.
9.6.	10.15 val. (14.15 val.)	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies pabaigos liko 15 min., ir kandidatai, pabaigę savo darbą ir paspaudę mygtuką „ Baigti darbą “, gali atsijungti iš pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.7.	10.15–10.30 val. (14.15–14.30 val.)	Kandidatai baigia atlikti užduotis. Kandidatai, pabaigę savo darbą, gali išeiti iš pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programos, tik įsitikinę, kad paspaudė mygtuką „Baigti darbą“.
9.8.	10.30 val. (14.30 val.)	9.8.1. Vykdytojas: 9.8.1.1. praneša kandidatams, kad ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies laikas baigėsi; 9.8.1.2 primena, kad būtina paspausti mygtuką „Baigti darbą“; 9.8.1.3. baigia daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.8.1.4. baigia pildyti vykdymo protokolą.

		9.8.2. Vykdytojas ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojui.
--	--	--

10. Skliaustuose nurodytas pakartotinės sesijos ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo laikas.

11. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo eiga, atsiradus techninių nesklandumų:

11.1.	Sistemai nustojus reaguoti į kandidato komandas	Vykdytojas pataria kandidatui atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo.
11.2.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas fiksuoja laiką ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir pataria kandidatui atsijungti nuo užduočių atlikimo sistemos ir tęsti darbą, esant galimybei, prisijungus prie užduočių atlikimo sistemos iš kito kompiuterio arba pašalinus trikdžius jungtis iš naujo. Pakeitus kompiuterį atsarginiu (jei kandidatas turi tokią galimybę) arba pašalinus kompiuterio trikdžius, kandidatas iš naujo prisijungia prie sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie sistemos, joje toliau skaičiuojamas tik užduoties atlikimo laikas. Pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką. Ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo laiko pratęsimas fiksuojamas ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir surašomas laisvos formos aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojas. Jei per 30 min. nepavyksta prisijungti prie užduočių atlikimo sistemos, ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymas nutraukiamas, tai fiksuojant ekonomikos ir verslumo VBE pirmosios dalies vykdymo protokole.
10.3.	Interneto ryšys	Ekonomikos VBE pirmosios dalies vykdymo metu turi būti užtikrinamas interneto ryšys .

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. VK-322

FILOSOFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES NUOTOLINIO ELEKTRONINIO VYKDYMO INSTRUKCIJA

1. Filosofijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato filosofijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies (toliau – filosofijos VBE pirmoji dalis) nuotolinio elektroninio vykdymo datą ir laiką, filosofijos VBE pirmosios dalies medžiagą, filosofijos VBE pirmajai daliai reikalingas priemonės, filosofijos VBE pirmosios dalies eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. Filosofijos VBE pirmąją dalį kandidatai laiko III gimnazijos klasėje.

4. Filosofijos VBE pirmosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 9 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. Filosofijos VBE pirmosios dalies medžiaga:

5.1. kandidatui:

5.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) iš Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.1.2. ne vėliau kaip prieš 48 val. iki filosofijos VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiamas laikas, kada jo filosofijos VBE pirmojoje dalyje naudojamo kompiuterio atitiktis nustatytiems reikalavimams bus tikrinama nuotoliniu būdu;

5.1.3. ne anksčiau kaip prieš 1 val. iki filosofijos VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiami prisijungimo duomenys (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis), kad nustatytu laiku pradėtų jungtis prie užduočių atlikimo sistemos, perskaitytų nurodymus ir pasirengtų atlikti užduotis vykdymo instrukcijoje nurodytu laiku. Jeigu užduočių atlikimo metu sistema nustotų reaguoti į komandas, rekomenduojama atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo;

5.1.4. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą, adresas. Prie kompiuterio esantiems vykdytojams kandidatas turi būti matomas ir girdimas;

5.2. vykdytojai:

5.2.1. filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS);

5.2.2. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos adresas.

6. Filosofijos VBE pirmajai daliai vykdyti reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienam kandidatui skirtos ausinės:

6.1.1. siekiant išvengti trikdžių, rekomenduojama naudoti laidines ausines;

6.1.2. ausinių jungtis turi būti suderinta su darbo vietoje esančiu kompiuteriu;

6.1.3. prijungtos ausinės turi būti patikrintos iki filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo pradžios;

6.2. kiekvienam kandidatui ir vykdytojui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.2.1. jei yra naudojamas belaidžių ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“);

6.2.2. kandidatų kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.2.3. kandidatų kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.2.4. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent vienos iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.2.5. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.2.6. turi būti užtikrinamas kompiuterių veikimas viso filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, turi būti prijungtas į srovės šaltinį);

6.2.7. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę ir klaviatūrą;

6.2.8. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

6.3. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant filosofijos VBE pirmajai daliai. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduoties atlikimo sistema (kompiuteriuose negali būti failų filosofijos VBE pirmosios dalies tematika).

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

7.1. rašiklis;

7.2. tušti A4 formato popieriaus lapai užrašams.

8. Mokyklos direktoriaus paskirtas asmuo:

8.1. ne vėliau kaip 10 dienų iki filosofijos VBE pirmosios dalies sudaro grafiką, kada ir koku būdu bus tikrinamos kandidatų kompiuterių atitiktys instrukcijos 6.2 papunktyje nustatytiems reikalavimams, su grafiku supažindina filosofijos VBE pirmąją dalį atlikšančius kandidatus ir informuoja, kad šie kandidatai turi pateikti sutikimus kompiuteriams patikrinti, įvardija, kad nepateikus sutikimo ir (ar) nesudarius sąlygų patikrinti kompiuterio nuotoliniu būdu nebus sudaromos sąlygos filosofijos VBE pirmąją dalį atlikti nuotoliniu elektroniniu būdu;

8.2. iš kandidatų, kurie filosofijos VBE pirmąją dalį atliks nuotoliniu elektroniniu būdu, gauna raštiškus sutikimus patikrinti jų naudojamų asmeninių kompiuterių atitiktis;

8.3. ne vėliau kaip prieš 24 val. iki filosofijos VBE pirmosios dalies pradžios kartu su informatikos specialistu ar informatikos mokytoju patikrina kandidatų paruoštus kompiuterius, jų programinės įrangos veikimo kokybę, apie tai surašo vykdymo grupės kiekvieno kandidato kompiuterio ir programinės įrangos atitikties instrukcijos 6.2 papunktyje nustatytiems reikalavimams aktus, juos pasirašo ir perduoda atitinkamos vykdymo grupės vykdytojui;

8.4. sudaro kandidatų filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo dienos prisijungimo grafiką prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, kuriuo metu kandidatas parodys vykdytojui dokumentus, savo darbo vietą, instrukcijos 7 punkte nurodytas numatomas naudoti priemonės.

9. Filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo eiga:

9.1.	Iki 9 val. (Iki 13 val.)	9.1.1. Vykdytojas (arba mokyklos direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo), gavęs kompiuterius tikrinančio asmens aktą apie kandidatų kompiuterių atitiktis reikalavimams, į jų elektroninius paštus išsiunčia: 9.1.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos duomenis (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis); 9.1.1.2. prisijungimo adresą prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą.
9.2.	Iki 9 val. (Iki 13 val.)	9.2.1. Kandidatas: 9.2.1.1. atsisėda prie kompiuterio (kandidato eilės numeris yra jo eilės numeris vykdymo protokole). Prie kompiuterio esančiam vykdytojui (-ams) kandidatas turi būti matomas ir girdimas; 9.2.1.2. prisistato vykdytojui parodydamas per pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programą savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą; 9.2.1.3. per pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo patalpą, kurioje planuoja atlikti filosofijos VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.1.4. per pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo darbo vietą (stalo paviršių, pasirengtas priemonės), leisdamas vykdytojui įsitikinti, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus. 9.2.2. Vykdytojas: 9.2.2.1 gautais prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenimis (prisijungimo adresu, prisijungimo vardu ir slaptažodžiu) susijungia su priskirtais kandidatais; 9.2.2.2. patikrina, ar prie kompiuterio esantys kandidatai yra matomi ir girdimi; 9.2.2.3. pradeda daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.2.2.4. patikrina kandidatų tapatybę, pamatydamas per pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programą kandidatų asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimus; 9.2.2.5. per pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina patalpas, kuriose kandidatai planuoja atlikti filosofijos VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.2.6. per pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina kandidatų darbo vietas (stalo paviršių, pasirengtas priemonės) ir įsitikina, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus; 9.2.2.7. pasako filosofijos VBE pirmosios dalies trukmę; 9.2.2.8. pakviečia prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, patikrinant, ar sistema veikia, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; 9.2.2.9. pakviečia perskaityti nurodymus ir pasirengti atlikti užduotis tik paskelbus filosofijos VBE pirmosios dalies pradžią; 9.2.2.10. esant būtinybei, padeda kandidatui prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos.
9.3.	9 val. (13 val.)	Vykdytojas skelbia filosofijos VBE pirmosios dalies pradžią.
9.4.	9–10.30 val. (13–14.30 val.)	Kandidatai atlieka filosofijos VBE pirmosios dalies užduotis. Kandidatas, pavėlavęs į filosofijos VBE pirmąją dalį, neįleidžiamas. Vykdytojai vykdymo protokole fiksuoja filosofijos VBE pirmosios dalies eigos faktus ar pažeidimus (jeigu jų buvo). Kandidatai, baigę filosofijos VBE pirmosios dalies darbą anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtuką „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui ir atsijungia iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.5.	10 val. (14 val.)	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki filosofijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 30 min.
9.6.	10.15 val. (14.15 val.)	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki filosofijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 15 min., ir kandidatai, pabaigę savo darbą ir paspaudę mygtuką „ Baigti darbą “, gali atsijungti iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.7.	10.15–10.30 val. (14.15–14.30 val.)	Kandidatai baigia atlikti užduotis. Kandidatai, pabaigę savo darbą, gali išeiti iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, tik įsitikinę, kad paspaudė mygtuką „Baigti darbą“.

9.8.	10.30 val. (14.30 val.)	9.8.1. Vykdytojas: 9.8.1.1. praneša kandidatams, kad filosofijos VBE pirmosios dalies laikas baigėsi; 9.8.1.2 primena, kad būtina paspausti mygtuką „ Baigti darbą “; 9.8.1.3. baigia daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.8.1.4. baigia pildyti vykdymo protokolą. 9.8.2. Vykdytojas filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojui.
------	----------------------------	--

10. Skliaustuose nurodytas pakartotinės sesijos filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo laikas.

11. Filosofijos VBE pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo eiga, atsiradus techninių nesklaidumų:

11.1.	Sistamai nustojus reaguoti į kandidato komandas	Vykdytojas pataria kandidatui atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo.
11.2.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas fiksuoja laiką filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir pataria kandidatui atsijungti nuo užduočių atlikimo sistemos ir tęsti darbą, esant galimybei, prisijungus prie užduočių atlikimo sistemos iš kito kompiuterio arba pašalinus trikdžius jungtis iš naujo. Pakeitus kompiuterį atsarginiu (jei kandidatas turi tokią galimybę) arba pašalinus kompiuterio trikdžius, kandidatas iš naujo prisijungia prie sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie sistemos, joje toliau skaičiuojamas tik užduoties atlikimo laikas. Pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką. Filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo laiko pratęsimas fiksuojamas filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir surašomas laisvos formos aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojas. Jei per 30 min. nepavyksta prisijungti prie užduočių atlikimo sistemos, filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymas nutraukiamas, tai fiksuojant filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole.
11.3.	Interneto ryšys	Filosofijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu turi būti užtikrinamas interneto ryšys.

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. VK-322

GEOGRAFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES NUOTOLINIO ELEKTRONINIO VYKDYMO INSTRUKCIJA

1. Geografijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato geografijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies (toliau – geografijos VBE pirmoji dalis) nuotolinio elektroninio vykdymo datą ir laiką, geografijos VBE pirmosios dalies medžiagą, geografijos VBE pirmajai daliai reikalingas priemonės, geografijos VBE pirmosios dalies eiga.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. Geografijos VBE pirmąją dalį kandidatai laiko III gimnazijos klasėje.

4. Geografijos VBE pirmosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 9 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremaliųjų įvykių ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. Geografijos VBE pirmosios dalies medžiaga:

5.1. kandidatui:

5.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) iš Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.1.2. ne vėliau kaip prieš 48 val. iki geografijos VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiamas laikas, kada jo geografijos VBE pirmojoje dalyje naudojamo kompiuterio atitiktis nustatytiems reikalavimams bus tikrinama nuotoliniu būdu;

5.1.3. ne anksčiau kaip prieš 1 val. iki geografijos VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiami prisijungimo duomenys (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis), kad nustatytu laiku pradėtų jungtis prie užduočių atlikimo sistemos, perskaitytų nurodymus ir pasirengtų atlikti užduotis vykdyti instrukcijoje nurodytu laiku. Jeigu užduočių atlikimo metu sistema nustoja reaguoti į komandas, rekomenduojama atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo;

5.1.4. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą, adresas. Prie kompiuterio esantiems vykdytojams kandidatas turi būti matomas ir girdimas;

5.2. vykdytojai:

5.2.1. geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS);

5.2.2. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos adresas.

6. Geografijos VBE pirmajai daliai vykdyti reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienam kandidatui skirtos ausinės:

6.1.1. siekiant išvengti trikdžių, rekomenduojama naudoti laidines ausines;

6.1.2. ausinių jungtis turi būti suderinta su darbo vietoje esančiu kompiuteriu;

6.1.3. prijungtos ausinės turi būti patikrintos iki geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo pradžios;

6.2. kiekvienam kandidatui ir vykdytojui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.2.1. jei yra naudojamas belaidžių ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“);

6.2.2. kandidatų kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.2.3. kandidatų kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.2.4. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent vienos iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.2.5. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.2.6. turi būti užtikrinamas kompiuterių veikimas viso geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, turi būti prijungtas į srovės šaltinį);

6.2.7. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę ir klaviatūrą;

6.2.8. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

6.3. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant geografijos VBE pirmajai daliai. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduoties atlikimo sistema (kompiuteriuose negali būti failų geografijos VBE pirmosios dalies tematika).

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

7.1. rašiklis;

7.2. tušti A4 formato popieriaus lapai užrašams;

7.3. skaičiuotuvas be tekstinės atminties.

8. Mokyklos direktoriaus paskirtas asmuo:

8.1. ne vėliau kaip 10 dienų iki geografijos VBE pirmosios dalies sudaro grafiką, kada ir koku būdu bus tikrinamos kandidatų kompiuterių atitiktys instrukcijos 6.2 papunktyje nustatytiems reikalavimams, su grafiku supažindina geografijos VBE pirmąją dalį atliksiančius kandidatus ir informuoja, kad šie kandidatai turi pateikti sutikimus kompiuteriams patikrinti, įvardija, kad nepateikus sutikimo ir (ar) nesudarius sąlygų patikrinti kompiuterio nuotoliniu būdu nebus sudaromos sąlygos geografijos VBE pirmąją dalį atlikti nuotoliniu elektroniniu būdu;

8.2. iš kandidatų, kurie geografijos VBE pirmąją dalį atliks nuotoliniu elektroniniu būdu, gauna raštiškus sutikimus patikrinti jų naudojamų asmeninių kompiuterių atitiktis;

8.3. ne vėliau kaip prieš 24 val. iki geografijos VBE pirmosios dalies pradžios kartu su informatikos specialistu ar informatikos mokytoju patikrina kandidatų paruoštus kompiuterius, jų programinės įrangos veikimo kokybę, apie tai surašo vykdymo grupės kiekvieno kandidato kompiuterio ir programinės įrangos atitiktis instrukcijos 6.2 papunktyje nustatytiems reikalavimams aktus, juos pasirašo ir perduoda atitinkamos vykdymo grupės vykdytojui;

8.4. sudaro kandidatų geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo dienos prisijungimo grafiką prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, kuriuo metu kandidatas parodys vykdytojui dokumentus, savo darbo vietą, instrukcijos 7 punkte nurodytas numatomas naudoti priemonės.

9. Geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo eiga:

9.1.	Iki 9 val. (Iki 13 val.)	9.1.1. Vykdytojas (arba mokyklos direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo), gavęs kompiuterius tikrinančio asmens aktą apie kandidatų kompiuterių atitiktis reikalavimams, į jų elektroninius paštus išsiunčia: 9.1.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos duomenis (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis); 9.1.1.2. prisijungimo adresu prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą.
9.2.	Iki 9 val. (Iki 13 val.)	9.2.1. Kandidatas: 9.2.1.1. atsisėda prie kompiuterio (kandidato eilės numeris yra jo eilės numeris vykdymo protokole). Prie kompiuterio esančiam vykdytojui (-ams) kandidatas turi būti matomas ir girdimas; 9.2.1.2. pristato vykdytojui parodydamas per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą; 9.2.1.3. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo patalpą, kurioje planuoja atlikti geografijos VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.1.4. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo darbo vietą (stalo paviršių, pasirengtas priemones, skaičiuotuvą), leisdamas vykdytojui įsitikinti, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus. 9.2.2. Vykdytojas: 9.2.2.1 gautais prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenimis (prisijungimo adresu, prisijungimo vardu ir slaptažodžiu) susijungia su priskirtais kandidatais; 9.2.2.2. patikrina, ar prie kompiuterio esantys kandidatai yra matomi ir girdimi; 9.2.2.3. pradeda daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.2.2.4. patikrina kandidatų tapatybę, pamatydamas per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą kandidatų asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimus; 9.2.2.5. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina patalpas, kuriose kandidatai planuoja atlikti geografijos VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.2.6. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina kandidatų darbo vietas (stalo paviršių, pasirengtas priemones) ir įsitikina, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus; 9.2.2.7. pasako geografijos VBE pirmosios dalies trukmę; 9.2.2.8. pakviečia prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, patikrinant, ar sistema veikia, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; 9.2.2.9. pakviečia perskaityti nurodymus ir pasirengti atlikti užduotis tik paskelbus geografijos VBE pirmosios dalies pradžią; 9.2.2.10. esant būtinybei, padeda kandidatui prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos.
9.3.	9 val. (13 val.)	Vykdytojas skelbia geografijos VBE pirmosios dalies pradžią.
9.4.	9–10.30 val. (13–14.30 val.)	Kandidatai atlieka geografijos VBE pirmosios dalies užduotis. Kandidatas, pavėlavęs į geografijos VBE pirmąją dalį, neįleidžiamas. Vykdytojai vykdymo protokole fiksuoja geografijos VBE pirmosios dalies eigos faktus ar pažeidimus (jeigu jų buvo). Kandidatai, baigę geografijos VBE pirmosios dalies darbą anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtuką „ Baigti darbą “, praneša apie tai vykdytojui ir atsijungia iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.5.	10 val. (14 val.)	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki geografijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 30 min.
9.6.	10.15 val. (14.15 val.)	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki geografijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 15 min., ir kandidatai, pabaigę savo darbą ir paspaudę mygtuką „ Baigti darbą “, gali atsijungti iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.7.	10.15–10.30 val. (14.15–14.30 val.)	Kandidatai baigia atlikti užduotis. Kandidatai, pabaigę savo darbą, gali išeiti iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, tik įsitikinę, kad paspaudė mygtuką „ Baigti darbą “.

9.8.	10.30 val. (14.30 val.)	9.8.1. Vykdytojas: 9.8.1.1. praneša kandidatams, kad geografijos VBE pirmosios dalies laikas baigėsi; 9.8.1.2 primena, kad būtina paspausti mygtuką „Baigti darbą“; 9.8.1.3. baigia daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.8.1.4. baigia pildyti vykdymo protokolą. 9.8.2. Vykdytojas geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojiui.
------	----------------------------	--

10. Skliaustuose nurodytas pakartotinės sesijos geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo laikas.

11. Geografijos VBE pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo eiga, atsiradus techninių nesklaidumų:

11.1.	Sistemos nustojus reaguoti į kandidato komandas	Vykdytojas pataria kandidatui atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo.
11.2.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas fiksuoja laiką geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir pataria kandidatui atsijungti nuo užduočių atlikimo sistemos ir tęsti darbą, esant galimybei, prisijungus prie užduočių atlikimo sistemos iš kito kompiuterio arba pašalinus trikdžius jungtis iš naujo. Pakeitus kompiuterį atsarginiu (jei kandidatas turi tokią galimybę) arba pašalinus kompiuterio trikdžius, kandidatas iš naujo prisijungia prie sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie sistemos, joje toliau skaičiuojamas tik užduoties atlikimo laikas. Pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką. Geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo laiko pratęsimas fiksuojamas geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir surašomas laisvos formos aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojas. Jei per 30 min. nepavyksta prisijungti prie užduočių atlikimo sistemos, geografijos VBE pirmosios dalies vykdymas nutraukiamas, tai fiksuojant geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole.
11.3.	Interneto ryšys	Geografijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu turi būti užtikrinamas interneto ryšys.

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus

2025 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. VK-322

ISTORIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES NUOTOLINIO ELEKTRONINIO VYKDYMO INSTRUKCIJA

1. Istorijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato istorijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies (toliau – istorijos VBE pirmoji dalis) nuotolinio elektroninio vykdymo datą ir laiką, istorijos VBE pirmosios dalies medžiagą, istorijos VBE pirmajai daliai reikalingas priemones, istorijos VBE pirmosios dalies eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. Istorijos VBE pirmąją dalį kandidatai laiko III gimnazijos klasėje.

4. Istorijos VBE pirmosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 9 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremaliųjų įvykių ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. Istorijos VBE pirmosios dalies medžiaga:

5.1. **kandidatui:**

5.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) iš Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.1.2. ne vėliau kaip prieš 48 val. iki istorijos VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiamas laikas, kada jo istorijos VBE pirmojoje dalyje naudojamo kompiuterio atitiktis nustatytiems reikalavimams bus tikrinama nuotoliniu būdu;

5.1.3. ne anksčiau kaip prieš 1 val. iki istorijos VBE pirmosios dalies pradžios kandidatui nusiunčiami prisijungimo duomenys (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis), kad nustatytu laiku pradėtų jungtis prie užduočių atlikimo sistemos, perskaitytų nurodymus ir pasirengtų atlikti užduotis vykdymo instrukcijoje nurodytu laiku. Jeigu užduočių atlikimo metu sistema nustotų reaguoti į komandas, rekomenduojama atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo;

5.1.4. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą, adresas. Prie kompiuterio esantiems vykdytojams kandidatas turi būti matomas ir girdimas;

5.2. vykdytojai:

5.2.1. istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS);

5.2.2. prisijungimo prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos adresas.

6. Istorijos VBE pirmajai daliai vykdyti reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienam kandidatui skirtos ausinės:

6.1.1. siekiant išvengti trikdžių, rekomenduojama naudoti laidines ausines;

6.1.2. ausinių jungtis turi būti suderinta su darbo vietoje esančiu kompiuteriu;

6.1.3. prijungtos ausinės turi būti patikrintos iki istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo pradžios;

6.2. kiekvienam kandidatui ir vykdytojui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.2.1. jei yra naudojamos belaidžiu ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“);

6.2.2. kandidatų kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.2.3. kandidatų kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.2.4. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent vienos iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.2.5. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.2.6. turi būti užtikrinamas kompiuterių veikimas viso istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, turi būti prijungtas į srovės šaltinį);

6.2.7. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę ir klaviatūrą;

6.2.8. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

6.3. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant istorijos VBE pirmajai daliai. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduoties atlikimo sistema (kompiuteriuose negali būti failų istorijos VBE pirmosios dalies tematika).

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

7.1. rašiklis;

7.2. tušti A4 formato popieriaus lapai užrašams.

8. Mokyklos direktoriaus paskirtas asmuo:

8.1. ne vėliau kaip 10 dienų iki istorijos VBE pirmosios dalies sudaro grafiką, kada ir koku būdu bus tikrinamos kandidatų kompiuterių atitiktys instrukcijos 6.2 papunktyje nustatytiems reikalavimams, su grafiku supažindina istorijos VBE pirmąją dalį atliksiančius kandidatus ir informuoja, kad šie kandidatai turi pateikti sutikimus kompiuteriams patikrinti, įvardija, kad nepateikus sutikimo ir (ar) nesudarius sąlygų patikrinti kompiuterio nuotoliniu būdu nebus sudaromos sąlygos istorijos VBE pirmąją dalį atlikti nuotoliniu elektroniniu būdu;

8.2. iš kandidatų, kurie istorijos VBE pirmąją dalį atliks nuotoliniu elektroniniu būdu, gauna raštiškus sutikimus patikrinti jų naudojamų asmeninių kompiuterių atitiktis;

8.3. ne vėliau kaip prieš 24 val. iki istorijos VBE pirmosios dalies pradžios kartu su informatikos specialistu ar informatikos mokytoju patikrina kandidatų paruoštus kompiuterius, jų programinės įrangos veikimo kokybę, apie tai surašo vykdymo grupės kiekvieno kandidato kompiuterio ir programinės įrangos atitiktis instrukcijos 6.2 papunktyje nustatytiems reikalavimams aktus, juos pasirašo ir perduoda atitinkamos vykdymo grupės vykdytojui;

8.4. sudaro kandidatų istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo dienos prisijungimo grafiką prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, kuriuo metu kandidatas parodys vykdytojui dokumentus, savo darbo vietą, instrukcijos 7 punkte nurodytas numatomas naudoti priemonės.

9. Istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo eiga:

9.1.	Iki 9 val.	9.1.1. Vykdytojas (arba mokyklos direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo), gavęs kompiuterius tikrinančio asmens aktą apie kandidatų kompiuterių atitiktis reikalavimams, į jų elektroninius paštus išsiunčia: 9.1.1.1. prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos duomenis (prisijungimo laikas, prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis); 9.1.1.2. prisijungimo adresą prie pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, turinčios dalinimosi ekranu funkcionalumą.
9.2.	Iki 9 val.	9.2.1. Kandidatas: 9.2.1.1. atsisėda prie kompiuterio (kandidato eilės numeris yra jo eilės numeris vykdymo protokole). Prie kompiuterio esančiam vykdytojui (-ams) kandidatas turi būti matomas ir girdimas; 9.2.1.2. pristato vykdytojui parodydamas per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą; 9.2.1.3. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo patalpą, kurioje planuoja atlikti istorijos VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.1.4. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, jei leidžia techninės galimybės, parodo darbo vietą (stalo paviršių, pasirengtas priemones), leisdamas vykdytojui įsitikinti, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus. 9.2.2. Vykdytojas: 9.2.2.1. gautais prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenimis (prisijungimo adresu, prisijungimo vardu ir slaptažodžiu) susijungia su priskirtais kandidatais; 9.2.2.2. patikrina, ar prie kompiuterio esantys kandidatai yra matomi ir girdimi; 9.2.2.3. pradeda daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.2.2.4. patikrina kandidatų tapatybę, pamatydamas per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą kandidatų asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimus; 9.2.2.5. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina patalpas, kuriose kandidatai planuoja atlikti istorijos VBE pirmosios dalies užduotis; 9.2.2.6. per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programą, kiek leidžia kandidato kompiuterio techninės galimybės, įvertina kandidatų darbo vietas (stalo paviršių, pasirengtas priemones) ir įsitikina, kad jos atitinka instrukcijos 7 punkto reikalavimus; 9.2.2.7. pasako istorijos VBE pirmosios dalies trukmę; 9.2.2.8. pakviečia prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, patikrinant, ar sistema veikia, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; 9.2.2.9. pakviečia perskaityti nurodymus ir pasirengti atlikti užduotis tik paskelbus istorijos VBE pirmosios dalies pradžią; 9.2.2.10. esant būtinybei, padeda kandidatui prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos.
9.3.	9 val.	Vykdytojas skelbia istorijos VBE pirmosios dalies pradžią.
9.4.	9–10.30 val.	Kandidatai atlieka istorijos VBE pirmosios dalies užduotis. Kandidatas, pavėlavęs į istorijos VBE pirmąją dalį, neįleidžiamas. Vykdytojai vykdymo protokole fiksuoja istorijos VBE pirmosios dalies eigos faktus ar pažeidimus (jeigu jų buvo). Kandidatai, baigę istorijos VBE pirmosios dalies darbą anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtuką „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui ir atsijungia iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.5.	10 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki istorijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 30 min.
9.6.	10.15 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki istorijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 15 min., ir kandidatai, pabaigę savo darbą ir paspaudę mygtuką „ Baigti darbą “, gali atsijungti iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos.
9.7.	10.15–10.30 val.	Kandidatai baigia atlikti užduotis. Kandidatai, pabaigę savo darbą, gali išeiti iš pokalbių ir vaizdo duomenų perdavimo programos, tik įsitikinę, kad paspaudė mygtuką „Baigti darbą“.

9.8.	10.30 val.	9.8.1. Vykdytojas: 9.8.1.1. praneša kandidatams, kad istorijos VBE pirmosios dalies laikas baigėsi; 9.8.1.2. primena, kad būtina paspausti mygtuką „Baigti darbą“; 9.8.1.3. baigia daryti skaitmeninį garso ir vaizdo įrašą; 9.8.1.4. baigia pildyti vykdymo protokolą. 9.8.2. Vykdytojas istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojui.
------	------------	--

10. Istorijos VBE pirmosios dalies nuotolinio elektroninio vykdymo eiga, atsiradus techninių nesklandumų:

10.1.	Sistamai nustojus reaguoti į kandidato komandas	Vykdytojas pataria kandidatui atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo.
10.2.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas fiksuoja laiką istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir pataria kandidatui atsijungti nuo užduočių atlikimo sistemos ir tęsti darbą, esant galimybei, prisijungus prie užduočių atlikimo sistemos iš kito kompiuterio arba pašalinus trikdžius jungtis iš naujo. Pakeitus kompiuterį atsarginiu (jei kandidatas turi tokią galimybę) arba pašalinus kompiuterio trikdžius, kandidatas iš naujo prisijungia prie sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie sistemos, joje toliau skaičiuojamas tik užduoties atlikimo laikas. Pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką. Istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo laiko pratęsimas fiksuojamas istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir surašomas laisvos formos aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojas. Jei per 30 min. nepavyksta prisijungti prie užduočių atlikimo sistemos, istorijos VBE pirmosios dalies vykdymas nutraukiamas, tai fiksuojant istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole.
10.3.	Interneto ryšys	Istorijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu turi būti užtikrinamas interneto ryšys.